

Thema 1:

Hallo – hier bin ich!

Lærervejledning til undervisningsforløb 1

I det første forløb: 'Hallo – hier bin ich!' skal eleverne arbejde med at præsentere sig selv og deres familie. Det er helt centralt, at eleverne fra første time erfarer, at tysk ligner dansk rigtig meget – og at de går fra den første time og kan sige noget på tysk! For alle forløbene gælder det, at det at kunne kommunikere på tysk (via de fire færdigheder: lytte, tale, læse og skrive) står i centrum for undervisningen; de skal opleve glæden ved at lære et nyt sprog og glæden ved at bruge det tyske sprog aktivt.

De arbejder fx med 'Steckbrief', hvor de kort fortæller om sig selv, og de arbejder med, hvad de kan lide/ikke kan lide, dvs. fra start tager undervisningen udgangspunkt i elevernes liv og emner, der måtte interessere dem. Grundlæggende er ligeledes den stilladsering, der konstant foregår via brugen af chunks, fx 'Ich mag...' og 'Ich mag nicht...'. Ved at have en systematisk chunks-progression i forløbene, åbnes der op for elevernes aktive brug af tysk fra det første møde med sproget, idet chunks er præfabrikerede fraser, der imiteres og efterfølgende straks anvendes i en aktivitet.

Forløb 1 skal motivere eleverne til at lære tysk – og det skal gøre dem nysgerrige på sprog generelt, ved at de stifter bekendtskab med og sammenligner forskellige sprog.

Oversigt over materialer til forløbet:

Målplanche til klassen

Samlet materiale til læreren

Samlet materiale til eleven

Digitale læremidler: www.sprogleg.dk

Lærervejledning til flersprogethedsdidaktik og dansk som andetsprog

Lærervejledning til sprogpas og sprogportfolio

 = til print

 = digital

TIDLIGERE SPROGSTART

NY BEGYNDERDIDAKTIK MED FOKUS PÅ FLERSPROGETHED

Thema 1: Hallo – hier bin ich!

Fag: Tysk

Klassetrin: 5. klasse

Omfang: 7 lektioner

Kompetenceområde: Mundtlig kommunikation. Skriftlig kommunikation. Kultur og samfund.

Kompetencemål

Mundtlig kommunikation: Eleven kan kommunikere på tysk mundtligt om nære emner i et meget enkelt og forståeligt sprog.

Kultur og samfund: Eleven kan sammenligne eksempler på tysksproget kultur og egen kultur.

Vejledende færdigheds- og vidensmål

Lytning: Eleven kan forstå enkle ord, udtryk og budskaber ud fra situation, gestik og mimik. – Eleven har viden om det tyske sprogs nære sproglige slægtskab med dansk.

Præsentation: Eleven kan præsentere sig selv og sin nærmeste familie. – Eleven har viden om faste udtryk for præsentationsformer.

Kulturforståelse: Eleven kan placere tysktalende lande på et verdenskort. – Eleven har viden om tysktalende landes geografi.

Fælles læringsmål

Eleven:

- kan præsentere sig selv og sin familie, både mundtligt og skriftligt
- kan se mange ligheder mellem det tyske sprog og dansk og andre sprog
- har viden om tysktalende lande.

Målplanche

- Jeg kan præsentere mig selv og min familie
- Jeg ved, at det tyske sprog ligner mange andre sprog
- Jeg har en viden om tysktalende lande.

Lektion 1

Materialer:

- [Lehrerkopie 1: Puzzle](#)
- [Flashcards](#)
- Lehrerkopie 2: Hallo-Poster www.sprogleg.dk [Lærervejledning til flersprogethedsdidaktik og DSA](#)

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Læreren initierer en kort klassesamtale om elevernes viden om tysksprogede lande og tysk sprog, fx ved at spørge: 'Hvor ligger Tyskland?', 'Hvilke tyske byer kender I?', 'Kender I tyske produkter?' (fx Haribo, Ritter Sport, Mercedes, Audi e.l.), 'Hvor taler man tysk?', 'Vidste I, at tysk er det største sprog i Europa?', 'Hvilke tysksprogede lande kender I – og har I været i nogle af disse lande?'	Eleverne byder aktivt ind.
Bearbejdning	Bearbejdning
Læreren uddeler puslespil i stort format Lehrerkopie 1 med de fire tysksprogede lande i Europa: Tyskland, Østrig, Schweiz og Lichtenstein samt deres nabolande. Læreren samler op på aktiviteten i en fælles samtale.	Eleverne lægger puslespillet i fællesskab på gulvet i grupper. Eleverne byder aktivt ind.
Læreren spørger eleverne, om de ved, hvordan man siger 'hej' på tysk. Læreren introducerer herefter en præsentationsrunde med følgende chunks: 'Hallo! Ich heie... und wie heit du?' fx med en blød bold.	Eleverne byder ind med deres sproglige viden. Eleverne stiller sig i en rundkreds og præsenterer sig selv på tysk. De to sætninger gentages af den person, der har bolden. Bolden gives først videre i den rækkefølge eleverne står i. Senere kastes den på kryds og tværs.
Læreren spørger eleverne, om de kan sige 'hej' på andre sprog. På smartboard viser læreren Lehrerkopie 2 med hilsner på forskellige sprog. Den tomme taleboble kan udfyldes med hilsner på sprog, som eleverne kender.	Eleverne byder ind med deres sproglige viden (dansk, engelsk, elevernes førstesprog mm.). Eleverne kommer skiftevis op til smartboardet, trykker på en af taleboblerne, lytter og gentager hilsnen på det valgte sprog.
Opsamling	Opsamling
Læreren initierer en klassesamtale: 'Hvad har I lært i dag?' Fælles opsamling: <ul style="list-style-type: none"> - at opdage, hvor meget man allerede ved om tysksprogede lande og det tyske sprog - at kunne placere tysktalende lande på et Europakort - at præsentere sig selv på tysk - at få indblik i hilseudtryk på andre sprog. 	Eleverne byder aktivt ind.

Lektion 2

Materialer:

- [Målplanche](#)
- [Arbejdsblatt 1: Deutsche Wörter oder dänische Wörter](#) eller på www.sprogleg.dk
- [Lærervejledning til flersprogethedsdidaktik og DSA](#)
- [Schülerkopie 1: Ich mag, ich mag nicht](#)
- www.skoletube.dk
- Sangen 'Ich bin cool', fx <https://www.youtube.com/watch?v=lfRqrLwjYVc>

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Læreren præsenterer læringsmål for hele forløb 1. <ul style="list-style-type: none"> - at kunne præsentere sig selv og sin familie på tysk i Book Creator, fx www.skoletube.dk. Læreren præsenterer dagens arbejde: <ul style="list-style-type: none"> - at præsentere sig selv på tysk og at fortælle, hvad man kan lide/ikke lide - at opdage, hvor meget tysk man allerede kan ved at sammenligne danske og tyske ord - at forstå sangen: 'Ich bin cool' 	Eleverne stiller opklarende spørgsmål.
Læreren gentager præsentationsrunden fra i 1. lektion.	Eleverne deltager aktivt.
Bearbejdning	Bearbejdning
Læreren introducerer til aktiviteten: 'Deutsche Wörter oder dänische Wörter?' Læreren initierer en opfølgende samtale: 'Hvilke ligheder er der mellem de danske og tyske ord?'	Eleverne arbejder i par med at forbinde de tyske ord med danske ord. Arbejdsblatt 1. Eleverne byder aktivt ind.
Læreren introducerer aktiviteten/sangen 'Ich bin cool': Lyt til sangen og prøv at forstå, hvad der bliver sunget: Fx https://www.youtube.com/watch?v=lfRqrLwjYVc Kort opsamling: 'Hvad har hjulpet jer til at forstå sangen?'	Elever lytter og bruger gættestrategier, bl.a. billeder og deres viden fra andre sprog (dansk, engelsk, elevernes førstesprog, andre sprog).
Læreren introducerer til vendespil med de to chunks: 'Ich mag...', 'Ich mag nicht...' Schülerkopie 1. Hvilke ord kan eleverne forstå ved at bruge deres viden fra andre sprog?	Eleverne spiller sammen i små grupper Schülerkopie 1. Det gælder om at finde et udsagn, som passer på eleverne: fx 'ich mag' + 'tanzen', 'ich mag nicht' + 'Parkour'. Når eleverne finder et udsagn, der passer på dem, må de beholde stikket.
Opsamling	Opsamling
Læreren initierer en classesamtale: 'Hvad har I lært om det tyske sprog i dag?'	Eleverne byder aktivt ind.

Lektion 3

Materialer:

- [Schülerkopie 2: Die Zahlen](#) eller på www.sprogleg.dk
- [Schülerkopie 1: Ich mag, ich mag nicht](#)
- [Ordkort](#)
- [Arbeitsblatt 3: Steckbrief](#) eller på www.sprogleg.dk

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Læreren præsenterer dagens arbejde: <ul style="list-style-type: none"> - at lære at tælle til 20 - at præsentere sig selv på tysk – udvidelse fra 1. lektion 	Eleverne stiller opklarende spørgsmål.
Læreren spiller sangen 'Ich bin cool'.	Eleverne lytter og synger med.
Læreren præsenterer tallene 1-20. Tallene understøttes skriftligt på både tavle og på papir Schülerkopie 2. Læreren inddeler eleverne i 4-mands grupper – og nævner forskellige tal mellem 1 og 20. – Læreren bedømmer, om det er de rigtige tal, der er dannet.	Eleverne gentager tallene efter læreren Schülerkopie 2. Eleverne danner disse tal med deres kroppe. Evt. får den gruppe, der er først færdig med at danne tallet, et point.
Bearbejdning	Bearbejdning
Læreren udvælger en elev, der præsenterer sig selv ud fra flg. tre chunks, der står skrevet på tavlen: 'Hallo, ich heiße...' 'Ich bin... Jahre alt. ' (11/12/13) 'Ich wohne in...' Læreren introducerer, hvordan man kan sige 'farvel': 'Tschüss', 'Auf Wiedersehen'.	Eleverne præsenterer sig selv i par via de tre chunks samt via billederne på Schülerkopie 1.
Læreren introducerer aktiviteten 'Steckbrief'	Eleverne udfylder individuelt Arbeitsblatt 3 med de fem chunks.
Opsamling	Opsamling
Læreren introducerer aktiviteten 'Ich stelle mich vor'.	Eleverne går rundt på gulvet i CL-strukturen: 'Find en makker'. Når lærer ringer med en klokke/giver lyd: <ul style="list-style-type: none"> - finder man en makker - siger 'hallo' - præsenterer sig selv (så mange sætninger som muligt) - spørger ind til makkeren: 'Wie heißt du/Wie alt bist du/Wo wohnst du/Was magst du/Was magst du nicht' - siger 'tschüss' - alle går rundt mellem hinanden igen Strukturen gentages.

Lektion 4

Materialer:

- [Lehrerkopie 3: Familienmitglieder kategorisieren](#) [Lærervejledning til flersprogethedsdidaktik og DSA](#)
- [Arbeitsblatt 2 \(A+B\): Zahlen nennen und verstehen](#)
- Digitale Spiele: Wo ist... på www.sprogleg.dk
- Evt. [Arbeitsblatt 5: Mein Stammbaum](#) eller på www.sprogleg.dk

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Læreren præsenterer dagens arbejde: <ul style="list-style-type: none"> - at lære at præsentere sin familie på tysk - at repetere tallene fra 1 til 20 	Eleverne stiller opklarende spørgsmål.
Læreren samler op fra sidste time gennem gentagelse af CL-strukturen.	Eleverne går rundt på gulvet i CL-strukturen: Find en makker Når læreren ringer med en klokke/giver lyd: <ul style="list-style-type: none"> - finder man en makker - siger 'hallo' - præsenterer sig selv (så mange sætninger som muligt) - spørger ind til makkeren: 'Wie heißt du/Wie alt bist du/Wo wohnst du/Was magst du/Was magst du nicht' - siger 'tschüss' - alle går rundt mellem hinanden igen Strukturen gentages
Bearbejdning	Bearbejdning
Læreren uddeler ordkortene og introducerer til aktiviteten 'Familienmitglieder kategorisieren' Lehrerkopie 3.	Eleverne arbejder i par og kategoriserer først familiemedlemmerne efter sprog, herefter efter betydning.
Læreren initierer en klassesamtale ud fra et billede af en familie på Lehrerkopie 3. Hvem er hvem? Hvad hedder de forskellige familiemedlemmer på tysk? 'Hier ist... Das ist... (die Mutter, der Vater, der Bruder, die Schwester, der Opa, die Oma, die Tante, der Onkel, die Bonusmutter, der Bonusvater)'.	Eleverne lytter og deltager med deres sproglige viden og bruger gættestrategier ift. transparente ord mellem tysk og dansk/engelsk (fx Onkel, Tante).
Læreren introducerer opgaven med tal fra 1 til 20 på Arbeitsblatt 2 (A+B). Husk: Elev A læser sine tal højt – elev B skal forbinde tallene på billedet i denne rækkefølge – og omvendt.	Eleverne arbejder herefter i par med Arbeitsblatt 2 (A+B).
Opsamling	Opsamling
Læreren initierer til selvstændigt arbejde med digitale Spiele 'Wo ist...?' (evt. også: Arbeitsblatt 5).	Eleverne udfører opgaven.

Lektion 5

Materialer:

- [Arbeitsblatt 4: Buchstabensalat](#)
- [Lehrerkopie 3: Familienmitglieder kategorisieren](#) [Lærervejledning til flersprogethedsdidaktik og DSA](#)
- [Arbeitsblatt 5: Mein Stammbaum](#) eller på www.sprogleg.dk
- Digitale Spiele: Meine Familie på www.sprogleg.dk

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Læreren præsenterer dagens arbejde: <ul style="list-style-type: none"> - at gentage familieord og præsentere et familiemedlem. - at stille spørgsmål til en andens familie 	Eleverne stiller opklarende spørgsmål.
Bearbejdning	Bearbejdning
Læreren introducerer til aktiviteten: 'Buchstabensalat'.	Eleverne finder i par otte familieord på Arbeitsblatt 4 og skriver ordene op.
Læreren introducerer til aktiviteten 'Stammbaum' med udgangspunkt i billedet på Lehrerkopie 3.	Eleverne arbejder individuelt med Arbeitsblatt 5, hvor de tegner deres familier og skriver familiemedlemmer ind. Eleverne præsenterer i par deres stamtræ og stiller spørgsmål til makkerens stamtræ: 'Meine Mutter heißt..., wie heißt deine Mutter?', 'Mein Opa heißt..., wie heißt dein Opa?'
Læreren initierer en klassesamtale om substantivers køn (maskulinum, femininum): 'der' og 'die' ift. familieordene.	Eleverne kobler i par de otte substantiver sammen med de bestemte artikler: 'der' og 'die' – samt de personlige pronominer 'er' og 'sie'.
Opsamling	Opsamling
Læreren introducerer til aktiviteten fx 'Ich präsentiere meine Schwester'.	Eleverne præsenterer hver især et familiemedlem i mindre grupper. Eleverne udfører opgaven.
Læreren initierer til selvstændigt arbejde med digitale Spiele 'Meine Familie'.	Eleverne udfører opgaven.

Lektion 6

Materialer:

- www.skoletube.dk

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Læreren præsenterer dagens arbejde: <ul style="list-style-type: none"> - at lave 'Steckbrief' til et familiemedlem i Book creator, fx www.skoletube.dk. - at tage et billede af sig selv og præsentere sig selv (+ evt. familie) i Book Creator. 	Eleverne stiller opklarende spørgsmål.

Læreren introducerer til aktiviteten, hvor der skal laves 'ein Steckbrief' til et familiemedlem. Elevernes sproglige opmærksomhed rettes mod verbernes bøjning i 3. person, singularis (sie/er) i sammenligning med 1. person singularis, som de har brugt i det første 'Steckbrief'.	Eleverne vælger et familiemedlem ud og laver individuelt 'ein Steckbrief' i Book Creator: Fx: 'Das ist meine Schwester/mein Bruder'. 'Sie/er wohnt in...' 'Sie/er mag/ mag nicht' Eleverne kan evt. tegne en tegning dertil eller uploade et billede i Book Creator.
Bearbejdning	Bearbejdning
Læreren introducerer til aktiviteten 'Das bin ich'.	Eleverne arbejder i par og tager et billede med mobil/ipad af hinanden. Eleverne præsenterer sig selv og deres familie via de chunks de kender i Book Creator.
Opsamling	Opsamling
Læreren initierer opsamlingen.	Eleverne ser et udvalg af klassens (foreløbige) præsentationer i Book Creator.

Lektion 7

Materialer:

- [Arbeitsblatt 6: Alle machen alles](#) eller på www.sprogleg.dk
- Evt. hjælp til at gemme præsentationer: <https://drive.google.com/file/d/1kxGRSj6nTqgFXhqN65XJv7ozNVv3-clB/view>
- [Sprogportfolio](#) eller på www.sprogleg.dk [Lærervejledning til sprogpas og sprogportfolio](#)

Hvad gør læreren?	Hvad gør eleverne?
Indledning	Indledning
Læreren præsenterer dagens arbejde: <ul style="list-style-type: none"> - at færdiggøre præsentationerne i Book Creator. - at læse og opføre et digt som et rollespil. 	Eleverne stiller opklarende spørgsmål.
Læreren samler op på sidste time: 'Hvor mange elever har afsluttet/ikke afsluttet deres præsentation i Book Creator?'	Eleverne byder ind, og de, der ikke er færdige, arbejder efterfølgende med deres Book Creator-præsentation.
Bearbejdning	Bearbejdning
De elever, der er færdige med deres Book Creator-præsentation, arbejder sammen med læreren med følgende: Læreren afspiller Ludwig Harigs digt 'Alle machen alles'. Elevernes sproglige opmærksomhed rettes igen mod 3. pers. singularis.	Eleverne får en kopi af digtet med illustrationer Arbeitsblatt 6 og lytter efter.
Læreren introducerer et rollespil med udgangspunkt i digtet.	Eleverne arbejder i 4-mandsgrupper og læser hver et vers af digtet op. Digtet læses igen, og der byttes om på, hvem der laver hvad (fx 'Waldi deckt den Tisch', 'Katrin brät den Fisch'). Rollerne i digtet fordeles, og hver gruppe øver sig på rollespillet – gerne med udklædning. Hver gruppe fremlægger deres rollespil med en oplæser, mens de andre mimer deres roller.

Opsamling	Opsamling
<p>Læreren går rundt og giver efterfølgende feedback på elevernes præsentationer i Book Creator (hvis der er mulighed for meget kort skriftlig feedback, skrives det på sidste side i bogen).</p> <p>Læreren initierer til sidst elevernes arbejde med sprogportfolioen.</p>	<p>Eleverne viser i mindre grupper deres Book Creator-præsentationer. Præsentationerne gemmes i den elektroniske sprogportfolio. (Hjælp til at gemme: https://drive.google.com/file/d/1kxGRSi6nTggFXhqN65XJv7ozNVv3-clB/view)</p> <p>Eleverne udfylder deres sprogportfolio, herunder evalueringen af deres sproglæringsstrategier og deres evaluering af undervisningsforløb 1.</p>